

05.05.2025

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/2046
Toplantı Tarihi/Sayısı : 08.04.2025/241
Karar Numarası : 2025/191
Başvuran : N.B.Ö.

Başvuran Vekili : Av. C.K.
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Bornova Kaymakamlığı Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın otizm spektrum bozukluğu tanılı oğlunun ilköğretim hayatına başladığı okulda özel eğitim ihtiyacına uygun şekilde bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanmamasının engellilik temelinde ayrımcılık oluşturduğu iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran vekili başvuru dilekçesinde özetle:

a. N.B.Ö.'nün oğlu M.K.Ö.'nün .../.../2017 doğumlu otizm spektrum bozukluğu tanılı özel eğitim ihtiyacı olan özel gereksinimli bir öğrenci olduğunu, adına velayeten başvuru yapılan çocuğun T.C. Sağlık Bakanlığı İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınmış Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER) bulunduğunu,

b. Oğlunun nitelikli özel eğitim alabilmesi için başvuranın ailesiyle birlikte Almanya'dan Türkiye'ye taşındığını ve İzmir'e yerleştiğini, oğluna konulan tanı üzerine özel eğitim, çocuk psikiyatrisi (çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı), çocuk gelişim uzmanından oluşan bir ekip oluşturarak oğlunun en iyi şekilde akademik ve bilişsel olarak desteklenmesini hedeflediğini,

c. M.K.Ö. hakkında düzenlenen ÇÖZGER uyarınca "F84.0 Çocukluk Otizmi" tanısının takip ve tedavi edildiğini, tıbbi tanılama sonrasında Bornova Rehber ve Araştırma Merkezi (RAM) Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından hakkında hafif-otizm özel eğitim sınıfı alması yönünde karar verildiğini ve yönlendirme yapılarak İzmir Bornova ... İlkokuluna yerleştirildiğini,

c. Oğlunun adı geçen ilkokula yerleştirilmesi üzerine oğluna özel eğitim sınıfında eğitim verecek

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

öğretmenleri, Ş.K. ve A.Ç.'yi Psk. Dr. S.Ö.Ö. ile tanıştırdığını, öğretmenlerin uzmanlardan faydalanması için veli olarak gereken iletişimi başlattığını, ancak özel eğitim öğretmenlerinin bu uzmanlarla iletişime geçmediğini,

d. Anılan öğretmenlerin oğluna ve sınıf arkadaşı B.K.Y.'ye karşı bağırması, uygun ve nitelikli eğitim vermemesi, tuvalete giderken yardımcı olmaması ve bu noktada velinin destek taleplerini kayıtsız bırakması, çocukları bahçede yalnız bırakması, zamanında derse başlanmaması, buna rağmen dersin erken bitirilmesi ve benzeri gibi öğretmenlik vazifelerini yerine getirmediğini,

e. Bu nedenle adı geçen öğretmenler hakkında Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne şikayet dilekçesi verdiğini ve soruşturma açılmasını, tedbiren öğretmenlerin görev yerlerinin değiştirilmesini talep ettiğini, haklarında şikayette bulundukları öğretmenlerin çocuğuna daha da kötü davranacağı endişesiyle öğretmenler değişene kadar çocuğunu bir süre okula göndermediğini,

f. Söz konusu şikayet dilekçelerine ilişkin soruşturma devam ederken Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden de bir başvuru yapıldığını, 27/12/2023 tarihinde kendisine “... *başvuru sahibi veli başvurusundan vazgeçtiği içeren dilekçesi nedeniyle herhangi bir işlem yapılmamıştır*” şeklinde cevap verildiğini, oysa şikayetinden vazgeçtiğini gösterir herhangi bir sözlü ya da yazılı beyanı bulunmadığını, dilekçelerin sümen altı edildiğini, öğretmenler hakkında açılan soruşturmanın sonuçsuz kaldığını,

g. Başvuru üzerinde açılan idari soruşturmalar kapsamındaki iş ve işlemlerin şeffaf bir şekilde yürütülmediğini, 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca yaptığı bilgi edinme ve soruşturmanın salahiyetini öğrenme taleplerine de net bir cevap verilmediğini, yaptığı başvurular hakkında idari işlem tayin edilmediği bildirildiğinden Kurumumuza başvurduğunu,

ğ. Başvuranın oğlu hakkında yasal mevzuat çerçevesinde akademik ve bilişsel seviyesine uygun Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) yapılmadığını, hazırlanan raporun “kopyala-yapıştır” şeklinde düzenlendiğini, hatta bu süreçte velinin çocuğun akademik ve bilişsel gelişimine uygun BEP’i kendisi hazırlayarak sınıf öğretmenine gönderdiğini, süreçte BEP Geliştirme Biriminin toplanmadığını, çocuğu takip eden uzmanlar ile iletişim kurulması taleplerinin çağrısız bırakıldığını, uzmanlarla işbirliği yapılmadığını,

h. Yerleştirme kararı verilen ilkokulun özel eğitim sınıfında materyal eksiklikleri olduğunu, dönem başlamadan bu eksikliklerin veli tarafından giderildiğini,

ı. Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşme’nin “*çocuğun üstün yararı ilkesi*” ve “*makul uyarlamalar*” ilkesi gereği özel eğitimin her kademesinde aile-öğretmen-uzman işbirliğinin esas olduğunu, bir veli olarak oğlunun akademik ve bilişsel açıdan desteklenmesi için elinden gelen bütün desteği sınıf öğretmenine verdiğini, ancak sınıf öğretmenin işbirliğine açık olmadığını ve çocuğun bir sene boyunca eğitim hakkını ihlal ettiğini,

i. Başvuranın oğlunun 2023-2024 eğitim öğretim yılı boyunca düzenlenen sosyal etkinliklerden idari başvuru sebebiyle mahrum bırakıldığını, sosyal etkinliklerde yer verilmediğini, görev almak istemesine rağmen verilmemesinin yalnızca eğitim ve kültürel haklarının ihlali değil aynı zamanda küçük bir çocuğu örseleyici nitelikte olduğunu,

j. Yapılan muamelelerin engellilik temelinde ayrımcılık teşkil ettiğini ifade etmiş ve sorumlular hakkında idari yaptırım uygulanmasını, üst sınırdan idari para cezası verilmesini ve uyarı yaptırımına dönüştürülmemesini talep etmiştir.

3. Başvuran vekilinin dilekçesinde belirttiği hususlara istinaden; Bornova ... İlkokulu idarecileri başta olmak üzere sınıf öğretmeninin, mezkûr okulda özel eğitim öğretmeni ve/ya psikolojik danışman olarak görev yapan rehber öğretmeninin, başvuran vekilinin şikâyet dilekçesinde adını zikrettiği diğer personelin, başvuruya konu teşkil eden söz konusu olayı aydınlatabilecek bilgi ve belgeye sahip olan tüm görevlilerin yaşanan olaylara ilişkin ayrıntılı görüşlerinin alınması ve tutanak altına alınan bu görüşlerinin birer suretleri, özel öğrenim ihtiyacı bulunan öğrencinin engelli raporunun bir sureti, başvuru konusu olaya taraf kişiler hakkında yürütülen bir disiplin soruşturması olup olmadığına dair bilgilendirme ile birlikte, var ise açılan tüm soruşturma dosyalarının bir sureti dâhil olmak üzere başvuru dilekçesinde ayrıntılarına yer verilen iddialar hakkındaki her türlü bilgi belge ve yazılı görüşü sunması talep edilmiştir.

4. Muhatap Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından sunulan yazılı görüşte:

a. Kurumumuzca talep edilen hususların eksiksiz olarak temini için gerekli iş ve işlemlerin yapıldığı, bilgi ve belgelerin toplandığı, lazım gelen beyan ve ifadelerin alındığı belirtilmiş ve konuya ilişkin tüm ifade, beyan ve belgelerin bir dizine bağlanarak sunulduğu ifade edilmiş;

b. 24/10/2024 tarihli ve ... sayılı yazıda; başvuran velinin şikâyet dilekçeleri ve CİMER başvuruları gereği Kaymakamlık Olurları ile inceleme ve soruşturma başlatıldığı,

c. Yapılan inceleme/soruşturma neticesinde düzenlenen raporda disiplin, adli, idari ve mali yönden işlem tayinine gerek olmadığı teklifi getirildiği, bir örneği Kurumumuzla da paylaşılan soruşturma dosyası incelendiğinde açıkça anlaşılacağı üzerine başvuran velinin İdarenin öğrenci hakkındaki tüm titiz, ayrıntılı, yüksek duyarlı, yüksek özverili, yüksek özenli çalışma iş ve gayretlerini göz ardı ederek subjektif beklentilerini kanun ve yönetmeliklerin üzerinde addediği,

ç. Velinin öğrenci hakkında verilen raporların mahiyetini bir şekilde değiştirdiği, ekonomik gücünün verdiği olanakları kötüye kullandığı, idarenin müşfik ve özenli tutumunu idarenin deyim yerindeyse acizliğine ve kusurluluğuna vererek, öğretmenlerin görevleri olmadığı halde insani duygularla görevlerinin üstünde gösterdikleri çabaları öğretmenlerin görev ve mecburiyeti zannettiği,

d. Anayasal güvence altında olan şikâyet ve başvuru hakkını ısrarla ve sürekli olarak kötüye kullandığı, kamu kurumlarına, adli veya sair mercilere yanıltıcı beyan ve müracaatlarda bulunduğu,

e. Diğer velileri organize ederek, başka bir öğrenciyi sıkıştırmakla tehdit ettiği, devletin bütün imkânlarının çocuğu için seferber edildiğini göz ardı ederek eğitim ve formasyon hakkında okul yönetimi ve öğretmenlerden daha fazla bilgi sahibi olamayacağını bilmeyerek, çocuğunun tuvalet alışkanlığı edindiğini söyleyip idareyi yanılttığı,

f. Görevleri olmamasına rağmen öğretmenlerin yine çocuğun tuvalet ihtiyaçlarını giderdiğini görmezden gelerek, okulda görevli bir öğretmeni işten attıracağını ve müdürü süreceğini veliler arasında yayarak ve bunun haddini aşmak olduğunu bilmeyerek, idareyi kamusal hizmet kurumu olarak değil de kişisel istek ve beklentilerini karşılamakla görevli bir organizasyonmuş gibi değerlendirdiği ve Kurumumuza da söz konusu başvuruyu yaptığını değerlendirdikleri belirtilmiş; başvurunun reddine karar verilmesi talep edilmiştir.

5. Bornova ... İlkokulu (önceki) Okul Müdürü M.A. tarafından sunulan yazılı görüşte:

a. Başvuran velinin 2023 yılının Mayıs ayında odasına gelerek okulu çok beğendiğini, okula yakın bir yere yerleşeceğini, çocuğunu okula kaydettilmek istediğini belirttiğini, kayıt süreci ile ilgili olarak Müdür Yardımcısı D.T.'nin veliyi bilgilendirdiğini, öğrenci adayının özel öğrenim gereksinimi bulunduğu öğrenildikten sonra dönem kayıtlarının başladığı Eylül ayında, rapor ile birlikte gelmesi gerektiğinin ifade edildiği,

b. Velinin Almanya'daki eğitimi beğenmedikleri için yurtdışından dönüş yaptıklarını söylediğini, ayrıca çocuğun tuvalet alışkanlığını edinmiş olduğunu, birçok farklı alanda akademik destek aldığı konusunda kendilerini uzun bir şekilde bilgilendirdiğini, ailenin gerçekçi olmayan beklentiler içerisinde olduklarını bir eğitimci olarak o an fark ettiklerini,

c. Başvuran velinin Eylül 2023'te okula kayıt amacıyla geldiğinde oğlu M.K.Ö.'nün "orta düzey spektrum bozukluğu" teşhisi konmuş raporunu beyan ettiğini, okul idaresi olarak "bu raporla okula kayıt yapılamayacağı, ilkokullarda özel eğitim alt sınıflarının sadece hafif düzeyde açıldığı, bu raporla Özel Eğitim Uygulama Okullarına kayıt yaptırabilecekleri" hususunun ifade edildiğini, başvuran velinin okula kayıt yaptırabilmek için bütün imkanlarını kullanarak çocuğun engelli raporundaki tanıyı "hafif düzey spektrum bozukluğu" tanısına çevirdiğini,

ç. Başvuran velinin ve eşinin Kasım 2023'te çocuğun sınıf öğretmeni Ş.K.'yi şikayet ettiklerini, şikayet konusu olan hususların çocuğun öğretmen tarafından tuvalete götürülmemesi, okul bahçesindeki bankta otururken öğretmenin çocuğa bağırması ve bunun üzerine çocuğun okul kapısından dışarı çıkması olduğunu, öğretmeni görevden attırıcaya kadar uğraşmaya devam edeceklerini söylediğini,

d. Velinin kendi çocuğu ile farklı düzeyde eğitim gören ...'ncı sınıf öğrencisi hafif düzey otistik bir çocuğu karşılaştırarak kıyasladığını, okullarında eğitim gördüğü 16 Eylül-20 Kasım 2024 tarihleri

arasında yaklaşık 50 iş gününe tekabül eden bir sürede olağanüstü bir beklenti içerisinde olduğunu, dışarıdan destek alarak kurduğu “süper ekip” şeklinde betimlediği kişilerle kendilerini konuşturmaya zorladığını, müfredata uygunluk beklemeden sadece kendi dediklerinin yapılmasında belirttiğini,

e. Velinin talep ve dinamizminin çocuğuna fayda yerine zarar verdiğini fark ettiklerinde, bir köy okulu olarak imkanlarının kısıtlı olduğu, özel eğitim sınıflarının fiziki uygunluklarının yetersiz olduğu, talebi üzerine bu sınıfa açtıkları ve devlet kurumu oldukları hususlarının belirtildiğini,

f. Başvuranın çocuğunun gerçek tanısının “orta düzey spektrum bozukluğu” olduğunu, çocuğun tuvalet alışkanlığı kazanmadığını, çocuğu tuvalete götürme görevinin öğretmenin asli görevi olmadığını, velinin istediğini yaptırabilmek için maddi imkanlarını ve statüsünü kullanmaktan çekinmediğini, bir kelimeyi bile zorlukla çıkarabildiğini, anlatılan şeylerin gerçekleşebilmesi için konunun zamana bırakılması gerektiğinin veliye ifade edildiğini,

g. Veliye karşı yönelttikleri uzlaşmacı tavra karşı başvuran velinin “*ben bu öğretmeni istemiyorum çocuğuma alanında yetkin ve uzman bir öğretmen getirin*” dediğini, kendisine buna yetkisinin olmadığı ayrıca öğretmenin gayet başarılı olduğunun belirttiğini, buna müteakip öğretmeni koruduklarını iddia ettikleri eşiyile birlikte hışımla odadan çıktıklarını, o güne değin çok iyi olan okul idaresinin artık bir hedef haline geldiğini,

ğ. Velinin okul idaresini suçlamak için yandaş veli ve taraftarlar bulma gayreti sergilediğini, okulda çalışan ücretli öğretmenleri çeşitli bahanelerle okul müdürü aleyhine ifade vermek için bazı vaatlerle kandırdığını, hatta onların yerine yazdığı dilekçelerle resmi kurumlara ve makamlara şikayet edildiğini,

h. Başvuran velinin kendisi hakkında görevi kötüye kullanma iddiasıyla adli makamlara başvurarak dava açtığını, temyiz sürecinde de bir sonuç alamayınca tekrar bir soruşturma yapılması için Kurumumuza başvurduğunu, sürekli olarak öğretmen Ş.K.’yı işten attıracağı ve müdürü sürdüreceği dedikodularını veliler arasında yaydığını, bu tarihten sonra okulda mutsuzluk hakim olduğunu ve çocuğun veli tarafından örselendiğini, personelin çalışma azminin kırıldığını,

ı. Çocuğun öğretmeni hizmet içi eğitimden döndükten sonra başvuran veli ve eşinin müdür yardımcısının odasına gelerek yeni bir uzman öğretmen gelinceye kadar çocuklarını artık okula göndermeyeceklerini sözlü ve ardından yazılı olarak ifade ettiklerini, 7 günlük devamsızlık süreleri dolunca idare olarak 12/1/2023 tarihli ... sayılı üst yazı ile 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 52-53-56 ve 57’nci maddeleri kapsamında işlem yapılması yazısının veliye gönderildiğini,

i. Velinin birden fazla özel kurum ve kişi ile iletişimde olması, ısrarla kendilerini yönlendirme çabasına girmesi, bu durumun etik olmadığının ifade edilmesi, çocuğun aşırı derecede koruyup kollanması, özel gereksinim durumunun inkar edilmesi gibi oluşların aile ilişkilerini ve işleyişi olumsuz şekilde etkilediğini, 30 yıllık görev süresi boyunca ilk defa kendisine bu denli ne yapacağını söyleyen bir veli ile karşılaştığını, iyi niyetinin suiistimal edildiğini, başvuran velinin kendisine iftira attığını, bu durumun

kendi fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde tahribata yol açtığını ve süreçten olumsuz anlamda çok etkilendiğini,

j. ...'ncı sınıf özel öğretim öğrencisi Ü.Ş.'nin velisi F.Ş.'nin 3/1/2024 tarihinde okula gelerek başvuran N.B.Ö.'yü şikayet ettiğini, başvuranın kendisini sürekli aradığını ve Özel Eğitim Öğretmeni Ş.K'yı şikayet ettirerek işten attırabileceğini söylediğini, adı geçen velinin bu durumu ortaya koyan dilekçesinin okul idaresine verildiğini,

k. Öğretmen değişikliği sonucunda çocukların tekrar okula geri döndüğünü, ancak yeni öğretmenler H.D. ve M.K.'nin çocukların inanılmaz derecede geri kaldıklarını, her şeye en başından başladıkları için yeni öğretmenlerin de “*başvuran velinin kendileri hakkında bir şey yapacaklar mı*” endişesi taşıdıklarını, kendilerinin defalarca bu konuyu dile getirdiklerini, bütün personelin okuldaki olaylara şahit olduğunu, nitekim 2023-2024 eğitim öğretim yılının 2'nci döneminde iki öğretmenin de korkudan görevlerini terk ettiğini, bu durumun velilerin uyguladıkları mobbing, psikolojik taciz ve psikolojik tehditlerin sonucu olduğunu, asli işlerini bir yana bırakarak başvuran velinin hangi suçlamayla tekrar karşısına çıkacağını beklediklerini,

l. Başvuranın çocuğu ile aynı sınıfta olan diğer özel öğrenim öğrencinin velisi H.Y.'nin 28/11/2023 tarihinde kendisini arayarak şikayetinden vazgeçtiğini ve kendileri ile bir sorunu olmadığını söylediğini, ayrıca CİMER açıklama yazısıyla da şikayetçi olmadığına dair dilekçeyi Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderdiğini,

m. Başvuran velinin sürekli okul bahçesinde öğretmenleri takip etmesi, kimin geç girip kimin erken çıktığını izlemesi, her konuyu şikayet konusu haline getirmesi, diğer velilerle ağız kavgasına başlaması, dedikodularla mahvettiği çalışma ortamı nedeniyle kendisini güvende hissetmeyen okul idaresi, veliler, hizmetli ve öğretmenlerle birlikte 26/3/2024 tarihli ve ... sayılı yazı ile Bornova Jandarma Komutanlığından koruyucu tedbir kararı aldırarak zorunda kaldıklarını, adı geçen tüm belgeleri yazılı görüşe ek olarak Kurumumuzun değerlendirmesine arz ettiğini ifade etmiştir.

6. Bornova ... İlkokulu Müdür Yardımcısı D.T. tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Okul Müdürü M.A.'nın beyanlarını doğruladığını, başvuran velinin okula kayıt yaptırabilmek için bütün imkanlarını kullanarak “orta düzey spektrum bozukluğu” teşhisi konan raporu “hafif düzey spektrum bozukluğu” tanısına çevirdiğini,

b. Çocuğuna eğitim vermesi için uzman bir özel eğitim öğretmeni istediği şikayetiyle idareye müracaat ettiğini, CİMER şikayetlerinde henüz hafif düzey otistik ...'nci sınıf öğrencisi olan çocuğu ile hafif düzey ...'nci sınıf öğrencisi Ü.Ş.'yi karşılaştırarak farklı eğitim seviyelerinde farklı gereksinimleri olan çocukları kıyasladığını ve olağanüstü bir beklenti içerisine girdiğini,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

c. Kendi maddi imkanları çerçevesinde oluşturduğu “süper ekip” kişileri ile okul idaresini ve özel eğitim öğretmenlerini görüşmeye zorladığını, sadece kendi dediklerinin yapılmasında direndiğini,

ç. Öğrenci velisi ile kanun ve yönetmelikler kapsamında uygun bir iletişim kurulduğunu, velinin kendisinin de bu durumu sözlü ve yazılı olarak beyan ettiğini, buna rağmen başvuran velinin kendisi hakkında şikayetçi olduğunu, adli makamlara yaptığı başvurularından bir sonuç alamayınca Kurumumuza başvurduğunun anlaşıldığını,

d. Öğretmen değişmediği sürece çocuğunu okula göndermeyeceği tavrının çocuğun gelişimini sağlayacak olumlu bir bakış açısı ve iyi niyet ile bağdaşmadığını, öğrencinin eğitim hakkı ve gelişimi merkeze alınarak okul idaresi olarak ilkokul ve ortaokul özel öğretim öğretmenlerinin görev yerlerinin değiştirilmesi teklifi yapıldığını, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından talebin olumlu karşılandığını, çocukların okula kazandırılma çabalarına destek olunduğunu ve öğretmen değişikliğinin gerçekleştirildiğini,

e. Velinin okul idaresine verdiği 2/1/2024 tarihli dilekçe ile adeta okulu nasıl yöneteceklerini tebliğ ettiğini, kanun ve yönetmeliklere göre değil kendilerinin isteklerine göre düzenlemeler yapılması beklendiğini, kaldı ki gerekli tedbirlerin hassasiyetle uygulandığını,

f. Velinin söz konusu tavırlarının okul içerisinde huzursuzluk, mutsuzluk ve güvensizlik iklimi oluşmasına neden olduğu, kamu görevlilerin işlerini güven içinde yapmalarını engeller seviyeye ulaştığını, en ufak bir davranışın şikayet konusu edildiğini,

g. Rotasyonla 2023-2024 eğitim öğretim yılı 2. döneminde görev yapan iki öğretmenin de görevlerini terk ettiğini, okulda eğitim gören diğer özel öğretim öğrencisi çocuğun velisinin aslında öğretmenlerden şikayetçi olmadığına dair dilekçesinin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderildiğini,

ğ. Başvuranın şikayet yazılarında belirtilen hususlarla ilgili olarak gerekli inceleme ve soruşturmaların İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne görevlendirilen muhakkikler eliyle yürütüldüğünü ve sonuçlandırıldığını,

h. Nihayetinde öğrenci velisinin hassasiyetlerine karşı gerekli saygı ve özenin gösterildiğini, velinin tüm tahrik ve tacizlerine rağmen öğrencinin yüksek yararının göz önünde tutulduğunu, veli ile olumsuz iletişime sebep olacak tüm yaklaşımlardan uzak durulmaya çalışıldığını, görevini layıkıyla yerine getirmeye çalışan öğretmenlerin tek bir velinin asılsız şikayetlerinin tarafı olmaktan dolayı uğradıkları psikolojik şiddet ve baskının insani ve hukuki olmadığını ifade etmiştir.

7. Bornova ... İlkokulu Özel Eğitim Öğretmeni Ş.K. tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Adına velayeten başvuru yapılan M.K.Ö.’nün sınıfında öğrenci olarak devamlılığının 11/10/2023-24/11/2023 tarihleri arasında olduğunu, bu sürenin yaklaşık 1,5 aya tekabül

ettiğini, bu denli kısa sürede dahi öğrencisi tarafından sevildiğini ve birlikte çok çeşitli etkinlikler gerçekleştirdiklerini, bu durumun başvuran veli tarafından da takdir edildiğini,

b. Sonrasında başvuran velinin tutumunun tamamen değiştiğini, öğretmenlik mesleği ile bağdaşmayacak taleplerde bulunduğunu, anlam verilemeyecek şekilde hakkında haksız şikayetlerde bulunduğunu,

c. Okul hayatı ve özel yaşamı dahil olmak üzere başvuran tarafından sürekli takip edilerek rahatsız edildiğini,

ç. Birlikte eğitim-öğrenim hayatını paylaştıkları süreçte iki aydan az bir sürede bir özel eğitim öğrencisinin okula, öğretmenine ve arkadaşlarına uyum sağlaması için yeterli bir süre değilken başvuran velinin ifadeleri, gerçek olmayan beyanları ve beklentileri doğrultusunda öğrencinin sağlıksız bir sürecin içine çekildiğini,

d. İlkokula kayıt ön şartlarını taşımayan öğrencinin velisinin yanlış bilgi vererek idareyi yanıltmasıyla öğrencinin tuvalet eğitiminin tamamladığını söylediğini ve bu bilgiden hareketle öğrenci kaydının gerçekleştirildiğini,

e. Özel eğitim hayatına ticari amacı olan özel bir kurumda başlamış olan öğrencinin tuvalet ihtiyacının özel kurumdaki öğretmenleri tarafından karşılandığı için başvuran velinin aynı talebi kendisine de yönelttiğini, bu talebi kabul etmesinin mümkün olmadığını, veli annenin işbirliği ile rahatça çözülebilecek bir durum iken asli görevi olmayan bir durumu kabul etmediği için şikayet edildiğini,

f. Aynı okulda görev yaptığı Özel Eğitim Öğretmeni A.Ç.'ye “*Ş. muhafazakar olduğu için oğlumu tuvalete götürmüyor*” ifadesini kullandığını ve tuvalete götürmesi için para teklifinde bulunduğunu, yapılan teklifin eğitim ilkeleri ile bağdaşmadığını başvuran veliye ilettiğini, her dilekçesinde bu durumu şikayet ettiğini,

g. Bu konunun tartışmaya kapalı olduğunu, tuvalet kazanımının ilkokula kayıta şart olduğunu, okulda yardımcı personel bulunmadığını, aile çocuğunun tuvalet edinimi olmadığına ek olarak orta düzey otizm raporunu değiştireceklerini beyan ederek okula kayıt yaptırdıklarını, öğrencinin okula uygun olmadığı fakat yeniden rapor düzenlendiğini ispatlar mahiyetteki belgeleri yazılı görüşüne ek olarak Kurumumuza ibraz ettiğini,

ğ. 2023 yılının Kasım ayına kadar öğrencinin raporuna ulaşamadıkları halde aile BEP hazırlanması ile ilgili titiz çalışmadığı ve geç hazırlandığını ileri sürdüğünü, RAM raporu Kasım ayı sonuna kadar gelmeyen öğrenci hakkında özel bir kurumda hazırlanan programın uygulanmasını istediklerini,

h. Başvuran velinin BEP düzenlenmediğine yönelik iddialarının tamamen asılsız olduğunu, Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı bir devlet okulunun hiçbir özel kurum ve kuruluştan danışmanlık hizmeti, rehberlik ve yönlendirme kabul etmeyeceği hususunun açık ve net olduğunu, öğrencinin menfaatleri ve

iyiliği ön planda tutularak özel kurumlardaki uzmanlarla da görüşmeler sağlandığını, öğrencinin iyiliğine yönelik yapılan görüşmelerin maksadını aştığını,

i. Başvuran veli ile paylaşılan BEP, özel kurumun müdahalesi sonrasında imzalanmadığını ve özel kurumun eğitim programının uygulanması direktifi verildiğini, başvuranın asıl amacının MEB'in yönetmeliğine uygun BEP dosyası değil de özel bir kurumun hazırlamış olduğu eğitim programının imzalanması olduğunu,

j. Öğretmenlerin görevine son verilene kadar işbirliği yaptığı ve şikayetçi olmaları konusunda ısrarcı olduğu velilerle birlikte 1,5 aylık süre sonunda başvuranın çocuğunu okula göndermediğini, öğrencilerin eğitim hakkının elinden alındığı iddiasının aksine velilerin kendi çocuklarının eğitim hakkını hiçbir dayanağı olmayan suçlamalar ile kendi çocuklarının elinden aldıklarını,

k. Başvuran velinin sağlıksız yönlendirmeleri ve istekleri sonucu özel eğitimle hiçbir ilgisi olmayan insanlarla çalıştığını ve devamlı öğretmenler arasında kıyaslamalar yaptığını, daha sonra bahsi geçen iki öğretmenin bir aydan kısa bir sürede başvuran velinin tedirgin edici davranışları sebebiyle kendilerini güvende hissetmediklerini ifade ederek görevden ayrıldıklarını,

l. Başvuran velinin kendisi ile çalışmaya devam etmemesine, yeni öğretmenlerle çalışmasına rağmen şikayetlerinin devam ettiğini ve içerikte değişen yeni unsurlar eklendiğini, aylarca kendisinin mağduriyet yaşadığını, mesleğini yapmasının kasıtlı şekilde engellendiğini, türlü türlü asılsız beyanlar ile itibarsızlaştırıldığını,

m. Başvuran velinin okuldan ve otoparktan ayrılmayarak devamlı okulu gözlemlediğini, yaşadığı endişe ve korku nedeniyle 26/3/2024 tarihinde N.B.Ö.'ye karşı koruyucu tedbir kararı alındığını,

n. Özel bir çocuk sahibi olan ailelerin yaşadığı şok ve inkar sürecini tamamlayamadıkları sürede çocuklarından yana olan beklentilerinin gerçekleşmediğini gördükçe bir suçlu arama eğiliminde olduklarının farkında olduğunu, bir özel eğitim öğretmeni olarak adına başvuru yapılan çocuğa karşı ayrımcılık faaliyetinde bulunduğu iddiasının gerçek dışı olduğunu,

o. Başvuran velinin okuldan atılması ve görevine son verilmesi için birçok kişiye ulaştığını ve adına şikayet dilekçeleri yazmaları için aylarca süren bir çabanın içine girdiğini, velinin ısrarları ve psikolojik manipülasyona yenik düşerek şikayette bulunan H.Y.'nin şikayet dilekçesini geri çektiğini ve dolduruşa geldiğini belirttiğini,

ö. Başvuran velinin kendisi hakkında asılsız iftiralarda bulunduğunu, konunun muhatabı olmayan farklı kişileri nefret söylemi ile bir öğretmene karşı şikayette bulunmaya zorladığını, okul ve sınıf ortamını tehdit edici, motivasyon düşürücü faaliyetlerde bulunduğunu, itibarsızlaştırılarak aylar süren psikolojik şiddet, taciz içeren örgütlü sistematik bir işleyiş ile mesleğini sağlıklı bir şekilde yapmasına engel olduğunu ifade etmiş; Kurumumuza yapılan başvurunun tamamen gerçek dışı ve haksız olduğunu

belirtmiştir.

8. Bornova ... İlkokulu Özel Eğitim Öğretmeni A.Ç. görüşünde; yaşanan olayların başvuran velinin tasvir ettiği şekilde gerçekleşmediğini belirterek önceki ifade verenlerin beyanlarına katıldığını ve yapılan başvurunun haksız ve mesnetsiz olduğunu ifade etmiştir.

9. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran vekili tarafından sunulan yazılı görüşte:

a. Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gönderilen cevabi yazı ve eklerinde adına velayeten başvuru yapılan çocuğun eğitim hakkının ihlal edildiği iddialarını yinelediği anlaşılmış olup devamında; söz konusu cevapların vatandaşın dilekçe verme özgürlüğünü zedelediğini, bir kamu iradesine yakışmayan ithamlarla dolu olduğu ve iddiaları kabul etmediklerini,

b. Gerek başvuru dilekçesinde gerek cevap dilekçesinde belirtildiği üzere başvuranın oğlu için Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğine uygun BEP hazırlanmadığını, çocuğun ana eğitim ortamı olan kendi sınıfında nitelikli bir özel eğitim almadığını,

c. Adına velayeten başvuru yapılan küçük hakkında düzenlenen raporda bir değişiklik veya oynamanın söz konusu olmadığını, sahtecilik suçlaması ile karşı karşıya kaldıklarını, söz konusu iddiaları kabul etmediklerini,

d. Başvuranın “ekonomik gücünün verdiği olanakları kötüye kullandığı” ithamını kabul etmediklerini, dilekçe hakkı ve hak arama özgürlüğünü kullandıklarını,

e. “Diğer velileri organize ettiği” ve “başka bir öğrenciyi sıkıştırmakla tehdit ettiği” ithamlarının yine mesnetsiz ve somut delilden yoksun olduğunu,

f. Veli-okul-öğretmen işbirliğinin özel eğitim uygulamalarına yansımaları gerektiğini, bunun bir yansıması olarak Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 47’nci maddesi uyarınca çocuğa uygulanacak BEP hazırlanmasında üyeler arasında öğrenci ve velinin sayıldığını, usulüne uygun BEP Geliştirme Birimi toplantısı yapılmadan, şikayet edilen öğretmen eliyle hazırlanan bir BEP’in başvuran velinin salt imzasına sunulduğunu,

g. Çocuğun tuvalet alışkanlığı olduğu yönünde verilen beyanın idareyi yanıltmak olarak irdelenmesine katılmadıklarını, çocuğun tuvalet eğitimi olduğu, fakat tek başına tuvalete girmeye korktuğu ve zaman zaman direktife ihtiyaç duyduğu, bu durumda özel gereksinimli bir çocuğu bütün gün tuvaletini tutmak zorunda bırakmanın ve veliyi ya da çocuğu bu konuda baskılayanın hatalı bir tutum olduğunu,

ğ. Başvuranın hiçbir şekilde okul müdürü veya öğretmenleri sürdüreceğine dair sair beyanı bulunmadığını, ilgili cümleleri sarf ettiğine dair somut bir delil sunulmadığını,

h. Öğretmenin sadece iki öğrenci olmasına rağmen gözetime dair görev ve sorumlulukları yerine

getirmediğini, çocukları tehlikeyle baş başa bıraktıklarını, sosyal aktivitelere özel eğitim sınıfı öğrencilerini katmayarak ayırıştırma politikası güttüğünü,

ı. Hakkında başvuruda bulunan idare, Okul Müdürü M.A., Müdür Yardımcısı D.T., Sınıf Öğretmenleri Ş.K. ve A.Ç.’nin açıkça başvuran veliyi otizm spektrum bozukluğu tanısını kabullenemeyen, psikolojisi bozuk bir kişi olarak tanımlayarak mağduru suçladığını ve kendilerini haklı çıkartma eğilimi gösterdiklerini,

i. Muhatap tarafından sunulan yazılı görüşteki “tabir-i caizse laf kalabalığının” mevzuata uygun somut delillerle desteklenmediğini, hakkında başvuruda bulunulan idarenin hiçbir şekilde verdikleri eğitimin nitelikli olduğuna dair somut bir delil sunamadığını, başvuranın söz konusu şikayet başvurularını yapmasının tek amacının özel eğitim uygulamalarında gördüğü usulsüz uygulamaların önünü alabilmek, oğluna kendi eğitim ortamı olan kendi sınıfında MEB mevzuat ve kılavuzlarına uygun, akademik temelli bir eğitim verilmesini sağlamak olduğunu,

j. Özbakım konusunda okullarda yardımcı destek personeli eksikliği nedeniyle öğrencilerin tuvalet ve özbakım ihtiyaçlarının okullarda istihdam edilen yardımcı destek personeli ya da servis hostesleri tarafından yapıldığını, mevzuatta tipik gelişim gösteren ya da özel eğitimden faydalanan çocukların tuvalet ihtiyaçlarını nasıl gidereceğine dair açık bir hüküm bulunmadığını, orta-ağır düzeydeki özel eğitim sınıflarında ne yapılması gerektiğinin muamma olduğunu, böyle bir durumda genel hükümler uyarınca okul müdürü ve öğretmenin gerekli tedbirleri alarak çocuğa tuvalette yardımcı olması gerektiğini belirtmiş;

k. Eğitim hakkı ihlallerinin giderilmemesi sebebiyle resmi özür yazısıyla özür dilenmesi ve ilgili kişilerden ayrı ayrı imzalı resmi özür yazısıyla özür dilenmesi durumunda dosyanın uzlaşmayla çözülmesini; uzlaşma talebinin reddolunması halinde adına başvuru yapılan çocuğun eğitim hakkının ihlal edildiği ve ayrımcılığa uğradığı şeklinde karar verilmesini talep etmiştir.

10. Bağlı olunan mevzuat çerçevesinde resmi bir yazıyla özür dilenmesi durumunda uzlaşma sağlayabileceklerine ilişkin başvuran vekili tarafından sunulan dilekçe, ihlal iddiasına muhatap idare ile paylaşılmış; başvurunun uzlaşma ile sonuçlandırılması hakkında kabul veya ret şeklinde görüşlerini Kurumumuza iletmesi istenmiştir.

11. Muhatap Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden gelen 19/12/2024 tarihli ve ... sayılı yazıda; başvuran vekilinin taraflarından özür dilenmesi halinde uzlaşmak istedikleri yönündeki talebi kabul edilmemiş; gelen cevabi yazılarda özetle; Ş.K. tarafından “...özür dilemesi gerekli olan kişi asılsız suçlamalar ile aylarca meşgul ve taciz edilen mesleğini yapması engellenmeye çalışılan ısrarlı - özel takip ve iftiralar ile tacize uğrayan şahsım değildir (...)” ifadelerine yer verildiği, A.Ç. tarafından “...özür dilemesi gereken kişi bir eğitimciye çocuğunu tuvalete götürmek için para teklif eden N.B.Ö.’dür.” denildiği, önceki Okul Müdürü M.A. tarafından “...özür dilememi gerektirecek

gayri nizami iş ve işlem yapmadım. Baskıya, mobbinge, mesnetsiz şikayetlere maruz kalan benim, sahtekarlıkla suçlanan benim buna istinaden özür dileme gibi bir niyetim yoktur (...)” şeklinde görüş bildirmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

12. Anayasa'nın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

(...) (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

(...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

13. Anayasa'nın “Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı” başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.”

14. Anayasa'nın “Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi” başlıklı 42'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. (...)

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir. Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır. (...)

15. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 2'nci maddesinin (d) bendine göre; “doğrudan ayrımcılık, bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi”; (f) bendine göre; “engelli, fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duysal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi” (i) bendine göre ise makul düzenleme; “Engellilerin hak ve özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit

şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, mali imkânlar nispetinde, ölçülü, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri” ifade eder.” ifade eder.

16. 6701 sayılı Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesi şöyledir:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

17. 6701 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinde sayılan ayrımcılık türleri şöyledir:

“a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık.”

18. 6701 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5’inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

“(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar.

(2) Birinci fıkroda belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.”

19. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurumun "*Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"le görevli olduğu düzenlenmiştir.

20. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. Kuruma başvuru, illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklar aracılığıyla da yapılabilir. Başvuru hakkının etkin bir şekilde kullanılmasına hiçbir surette engel olunamaz. Başvurulardan herhangi bir ücret alınmaz.

(2) İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir. (...)

(7) Kuruma yapılacak başvurularda, vesayet ya da koruma altında olanlar ve çocuklar ile talepleri üzerine mağdur ya da mağdurların kimlik bilgileri gizli tutulur. (...)"

21. Mezkûr Kanun'un "*İspat yükü*" başlıklı 21'inci maddesi şöyledir:

"Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir."

22. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un "*Eğitim*" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Hiçbir gerekçeyle engellilerin eğitim alması engellenemez. Engelliler, özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak, yaşadıkları çevrede bütünleştirilmiş ortamlarda, eşitlik temelinde, hayat boyu eğitim imkânından ayrımcılık yapılmaksızın yararlandırılır."

23. 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Karamame'nin ilgili kısımları şöyledir:

"a) 'Özel eğitim gerektiren birey', çeşitli nedenlerle, bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi,

b) 'Özel eğitim', özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların engellilik durumu ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi ifade eder."

24. 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin "Özel eğitim desteği" başlıklı 14'üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Özel eğitim gerektiren bireylere, her tür ve kademedeki eğitim ortamlarında devam ettiği eğitim programlarının amaçlarını gerçekleştirmek üzere özel eğitim desteği verilir. Bu amaçla bireysel ve grupta eğitim imkanları sağlanır. (...)"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

25. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasında ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişinin kuruma başvurabileceği hükmü bulunmaktadır. Başvuran vekilinin dilekçesinden 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden engellilik temeli ile bağlantılı olarak eğitim hakkından yararlanmada ayrımcılığa maruz kalındığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır.

26. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre: *"İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir."* hükmü bulunmaktadır. Başvuran vekilinin dilekçesine ek olarak sunduğu belgelerden CİMER ve muhatap İzmir Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne verdiği şikayet dilekçeleri üzerinden başvuru yaptığı; bu nedenle ayrımcılık teşkil ettiği iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin öncelikle karşı taraftan talep edildiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvuranın 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında aranan ilgili tarafa başvuru şartını yerine getirdiği değerlendirilmektedir. Yapılan inceleme neticesinde başvurunun esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu kanaatine varılmıştır.

27. Ülkemizin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin (EHİS) "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesine göre engelliliğe dayalı ayrımcılık; siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı içermektedir. Aynı maddeye göre makul düzenleme ise engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz olmayan veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve düzenlemeleri ifade etmektedir.

28. EHİS'in "Eğitim" başlıklı 24'üncü maddesinin ilgili kısmı ise şöyledir:

"1. Taraf Devletler engellilerin eğitim hakkını tanır. Taraf Devletler, bu hakkın fırsat eşitliği temelinde ve ayrımcılık yapılmaksızın sağlanması için eğitim sisteminin bütünleştirici bir şekilde her seviyede engellileri içine almasını ve ömür boyu öğrenim imkanı sağlar. Bunun için aşağıdaki hedefler gözetilmelidir:

(a) İnsan potansiyelinin, onur ve değer duygusunun tam gelişimi ve insan haklarına, temel özgürlüklere ve insan çeşitliliğine saygı duyulmasının güçlendirilmesi;

(b) Engellilerin; kişiliklerinin, yeteneklerinin, yaratıcılıklarının, zihinsel ve fiziksel becerilerinin potansiyellerinin en üst derecesinde gelişiminin sağlanması;

(c) Engellilerin özgür bir topluma etkin bir şekilde katılımlarının sağlanması.

2. Taraf Devletler bu hakkın yaşama geçirilmesi için aşağıda belirtilenleri sağlar:

(a) Engelliler engelleri nedeniyle genel eğitim sisteminden dışlanmamalı ve engelli çocuklar engelleri nedeniyle parasız ve zorunlu ilk ve ortaöğretim olanaklarının dışında tutulmamalıdır;

(b) Engelliler yaşadıkları çevrede bütünleştirici, kaliteli ve parasız ilk ve orta öğretime diğer bireylerle eşit olarak erişebilmelidir;

(c) Bireylerin ihtiyaçlarına göre makul düzenlemeler yapılmalıdır;

(d) Engellilerin genel eğitimden etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için genel eğitim sistemi içinde ihtiyaç duydukları desteği almalıdır;

(e) Engellilere yönelik bireyselleştirilmiş etkin destekleyici tedbirler, engellilerin tam katılımı hedefine uygun olarak, akademik ve sosyal gelişimi artırıcı ortamlarda sağlanmalıdır.

(...)"

29. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin (ÇHS) 23'üncü maddesinde, Taraf Devletlerin, zihinsel ya da bedensel engelli çocuklar için saygınlıklarını güvence altına alan, özgüvenlerini geliştiren ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını kolaylaştıran şartlar sağlamayı kabul ettikleri düzenlenmiştir. Saygınlığın güvence altına alınmasının ve yaşama etkin biçimde katılım sağlanabilmesinin yolu ise engelli çocukların akranları ile eşit bir şekilde eğitim hakkında yararlanabilmesi ile mümkün olacaktır (TİHEK, B. No: 2023/109, K. No: 2023/523, 4/7/2023, para. 16).

30. Başvuran vekili, yukarıda ayrıntılarına yer verilen hususlardan hareketle, özetle; otizm spektrum bozukluğu tanılı oğlunun ilköğretim hayatına başladığı okulda özel eğitim ihtiyacına uygun şekilde bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanmamasının engellilik temelinde ayrımcılık oluşturduğunu iddia etmektedir.

31. Ayrımcılık yasağı ve bütünleyicisi olan eşitlik ilkesi uluslararası insan hakları hukukun temel unsurudur ve uluslararası insan hakları belgelerinde de özel olarak düzenlenmektedir. Bu kapsamda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesine göre; "Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, ulusal

veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.”

32. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında; ayrımcılık, objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B.No:36042/97, 11/9/2002, para. 48 ve AİHM, *Okpysz/Almanya*, B.No:59140/00, 15/2/2006, para. 33). Farklı muamelenin objektif ve makul bir nedene dayanması hususu ise AİHM tarafından belirli kriterler çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu durumda, söz konusu meşruluğun varlığı ilk olarak, demokratik bir toplumda geçerli olan ilkeler göz önünde bulundurularak söz konusu tedbirin amacı ile etkileri arasındaki ilişki bağlamında değerlendirilmelidir. Sözleşme’de belirtilen bir hakkın kullanılmasının ardındaki muamele farklılığının sadece meşru bir amaca yönelik olması tek başına yeterli değildir. 14’üncü madde gerçekleştirilmek istenen amaç ile kullanılan araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisi bulunmadığı takdirde de aynı şekilde ihlal edilmektedir (AİHM, *Belçika’da Eğitim Dili Davası*, B. No: 1474/62; 1677/62; 1691/62; 1769/63; 1994/63; 2126/64, 23/7/1968. para. 10).

33. Eğitim hakkı, uluslararası hukukta ve ulusal mevzuatta güvence altına alınmış evrensel bir haktır ve engelliler de dahil olmak üzere tüm bireyler için geçerlidir. Uluslararası hukuk çerçevesinde İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin (İHEB) 26’ncı maddesinde, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi (ESKHS)’nin 13’üncü maddesinde, BM ÇHS’nin 28’inci maddesinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne (AİHS) Ek 1 Nolu Protokol (P-1)’ün 2’nci maddesinde ve EHİS’in 24’üncü maddesinde ve çeşitli uluslararası belgelerde güvence altına alınan eğitim hakkının kullanımında ayrımcılığın önlenmesine ve evrenselliğin sağlanmasına vurgu yapılmaktadır (TIHEK, B. No: 2021/997, K. No: 2022/385, 14/6/2022, para. 17).

34. Bu kapsamda AİHS (P-1)’in “Eğitim Hakkı” başlıklı 2’nci maddesine göre “Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz.” İHEB’in 26’ncı maddesine göre “Herkes eğitim hakkına sahiptir.” ve Beyannamenin 2’nci maddesi uyarınca “Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.” (TIHEK, B. No: 2021/997, K. No: 2022/385, 14/6/2022, para. 18). Bununla birlikte EHİS’in “Eğitim hakkı” başlıklı 24’üncü maddesinde de engellilerin eğitim hakkı teyit edilerek evrensel eğitim hakkını engelliler için etkili kılmanın yolu olarak kapsayıcı eğitimin önemine dikkat çekilmiştir.

35. Engelli Kişilerin Haklarına Dair Komitenin “İçermeci Eğitim Hakkı” üzerine 4 Nolu Genel Yorumunun 34’üncü paragrafında “Sağlanan herhangi bir destek tedbiri kapsayıcılık amacına uygun olmalıdır. Buna göre, destek tedbirleri, engelli öğrencilerin ötekileştirilmesinden ziyade, akranları ile birlikte sınıfa ve okul dışı faaliyetlere katılma fırsatlarını arttırmak üzere tasarlanmalıdır.” hususu yer almaktadır.

36. Hem EHİS hem de ÇHS’nin önemle vurguladığı hususlardan biri çocuklarla ilgili tüm

eylemlerde çocuğun üstün yararının gözetilmesidir. Tüm engelli çocukların fırsat eşitliği temelinde, hiçbir biçimde ayrımcılığa maruz kalmaksızın eğitim hakkına erişebilmeleri için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir (TİHEK, B. No: 2021/325, K. No: 2022/489, 9/8/2022, para. 33).

37. Somut olay çerçevesinde başvuran vekilinin iddiaları, muhatap Kurumun yetkililerinin açıklamaları, adı geçen öğretmenlerin tutanak altına alınmış ifadeleri incelendiğinde; öncelikle ihlal iddiasına konu olan İzmir Bornova ... İlk/Ortaokulunda başvuranın çocuğu dahil olmak üzere farklı eğitim seviyelerinde “... Sınıf-otistik hafif/... şubesi öğrencisi M.K.Ö., ... Sınıf-Otistik hafif/... şubesi öğrencisi B.K.Y. ve ... Sınıf-otistik hafif öğrencisi Ü.Ş.” olmak üzere toplamda üç özel eğitim öğrencisinin bulunduğu anlaşılmıştır.

38. 7/7/2018 tarihli ve 30471 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin “*Tanımlar ve kısaltmalar*” başlıklı 4’üncü maddesinin (a) bendine göre ağır düzeyde otizmi olan birey, “*sosyal etkileşim, sözel ve sözel olmayan iletişim, ilgi ve etkinliklerdeki sınırlılıkları nedeniyle yoğun özel eğitim ve destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi*”, (m) bendine göre hafif düzeyde otizmi olan birey “*sosyal etkileşim, sözel ve sözel olmayan iletişim, ilgi ve etkinliklerdeki hafif düzeydeki sınırlılığı nedeniyle özel eğitim ile destek eğitim hizmetine ihtiyacı olan bireyi*” ifade etmektedir.

39. Bornova ... İlkokulu (önceki) Okul Müdürü M.A. tarafından sunulan yazılı görüşe ek olarak ibraz edilen belgeler arasında başvuran velinin oğlu M.K.Ö.’ye ait 13/6/2023 tarihli ve ... karar sayılı, Özel ... Anaokulunda eğitim görmekte iken alınmış Bornova RAM Müdürlüğü Özel Eğitim ve Değerlendirme Kurulu Raporu (Destek Eğitim) bulunduğu, ilgili raporda çocuk hakkındaki eğitsel değerlendirme sonucunda “orta düzeyde otizm spektrum bozukluğu” tanısı bulunduğu, “otizm spektrum bozukluğu olan bireyler için destek eğitim programı (bireysel-grup)” uygulanması gerektiği tespitlerine yer verildiği görülmüştür. Akabinde, başvuran velinin oğlu hakkında Bornova RAM Müdürlüğü Özel Eğitim Değerlendirme Kurulundan tarafından 25/10/2023 tarihli ve ... karar sayılı yönlendirme raporu hazırlandığı, ilgili raporda çocuk hakkındaki eğitsel değerlendirme sonucunda “hafif düzeyde otizm spektrum bozukluğu” tanısına yer verildiği, bulunduğu okulun eğitim programını uygulayan hafif düzeyde otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için açılan özel eğitim sınıfına devamının sağlanmasına karar verildiği görülmüştür.

40. Başvuranın oğlu hakkında iki kez Bornova RAM Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından eğitsel değerlendirme ve tanılama yapıldığı, bu değerlendirmelerin ilkinin raporunun kendilerinde bulunmadığı, hakkında başvuru yapılan idare tarafından da dosyaya sunulmadığı iddia edilse de başvuran velinin çocuğu hakkında “orta-ağır düzeyde otizm spektrum bozukluğu” olarak değerlendirildiği, ilk yönlendirme raporu ve istem formunun Kurumumuza sunulduğu, düzenlenen raporunun bulunduğu dosya içeriğinde görülmüştür.

41. Başvuran vekili tarafından “öğrenci hakkında verilen raporlarının mahiyetini bir şekilde değiştirildiği” iddiasını kabul etmedikleri, adına başvuru yaptığı müvekkilini sahtecilik suçlamasıyla itham

ettikleri ifade edilerek raporlarda bir oynama veya mahiyetini değiştirme gibi bir durumun olmadığının inkar edildiği anlaşılmıştır. Ancak; başvuran veli ile ř.K. arasında gerçekleşen yazışmalarda, M.K.Ö.'nün gerçek tanısını içeren “orta ağır otistik” tanılı raporunun RAM’da yapılan görüşmeler sonucunda değiştirildiği ve bu konuda Müdür Yardımcısı D.T. ve ř.K.’ye bilgi verildiği, bir hafta içerisinde yeni düzenlenen raporun sisteme düşeceğinin beyan edildiği görülmüştür. Dolayısıyla anılan öğrenci hakkında dört aylık bir süre içerisinde ikinci bir rapor tanzim edildiği hususunun başvuran vekili tarafından açıkça ikrar edildiği tespit edilmiştir.

42. Başvuran velinin oğlunun eğitim-öğrenim hayatına başladığı Bornova ... İlkokulunda Özel Eğitim Öğretmeni ř.K. ’dan 2023-2024 eğitim öğretim yılının başladığı Eylül ayından 24.11.2023 tarihine kadar eğitim aldığı, daha sonra adı geçen öğretmen hakkında velinin şikâyetlerinden dolayı 24.11.2023 tarihinde “yeni öğretmen gelinceye kadar çocuğu okula göndermeme kararı” alındığı, bu kararın bir dilekçe ile resmi yollardan okul idaresine de bildirildiği görülmüştür. Çocukların eğitim hakkından mahrum kalmaması amacıyla 21/12/2023 tarihli ... sayılı yazı ile 2023-2024 eğitim öğretim yılı okul ereve planı kapsamında özel eğitim sınıfı öğretmenleri hakkında bir rotasyon uygulandığı, ortaokulda görevli olan iki öğretmenin ilkokula, ilkokulda görevli olan iki öğretmenin ise ortaokula görevlendirildiği, başvuran velinin talebi doğrultusunda oğlunun eğitim gördüğü şubenin sınıf öğretmeninin değiştirildiği anlaşılmıştır.

43. 25/12/2023 gününden itibaren Bornova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün aldığı karar doğrultusunda yeni özel eğitim öğretmenleri eşliğinde tekrar eğitime devam edileceği anlaşıldıktan sonra başvuran tarafından hazırlanan 2/1/2024 tarihli bir dilekçe ile Bornova ... İlkokulu idaresine müracaat edildiği, dilekçede, okul yönetimi ve ailelerin dikkat etmesi gereken bazı özel durumlar ve isteklerin maddeler halinde sıralandığı, başvuran velinin çocuğunun eğitim sürecinde okul yönetimince dikkat etmesini istediği hususları vurguladığı dilekçesi muhatap idare açısından kendilerine yöneltilen bir “talimatname” olarak değerlendirilmiş; başvuran velinin oğluna nasıl eğitim vereceklerine dair veli tarafından bir yönlendirmeye ihtiyaç bulunmadığına ve böyle bir talimatın iyi niyet sınırlarını aştığına dikkat çektiği anlaşılmıştır. Başvuran söz konusu taleplerini içeren dilekçesini okul idaresine, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne ve Valiliğe de iletilmiştir.

44. Kurumumuza sunulan bilgi ve belgeler incelendiğinde; başvuran velinin müdahaleci tavırlarından ve sürekli şikayet edilme tehdidinden dolayı Bornova ... Ortaokulundan İlkokuluna Aralık 2023’te rotasyonla görevlendirilen H.D. isimli özel eğitim öğretmeninin “okulda ücretli öğretmen olarak çalışmak istemiyorum” içeriğine sahip bir dilekçe ile görevden azlını talep ettiği anlaşılmıştır. Yine, anılan okulda özel eğitim öğrencisi olarak okuyan Ü.ř.’nin velisi F.ř. tarafından sunulan 12/2/2024 tarihli dilekçede başvuran velinin eski sınıf öğretmeni ř.K.’yi şikayet etmesi için baskı yaptığı, şikayetçi olmazsa okulda çocuğunu sıkıştırmakla tehdit ettiği, şikayetçi olursa maddi-manevi destekte bulunacağını veliye iletteği ve başvuran velinin tutum ve hareketlerinden şikayetçi olduğunu ilgili idareye bildirdiği görülmüştür.

45. Başvuran vekilinin iddiaları, muhatap İdarenin açıklamaları, anılan eğitimcilerin yazılı ifade tutanakları dikkate alındığında başvuran veli ile muhatap arasındaki anlaşmazlık konusu olan hususlardan biri M.K.Ö.'nün okuldayken özel eğitim öğretmeni tarafından tuvalete götürülmesi talebi üzerinedir. Bu noktada başvuran ailenin çocuğunun henüz ilköğretim birinci sınıfta bağımsız bir şekilde kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi kazanımının mevcut olmadığı, velinin çocuğunun tuvaletini öğretmenin yaptırmasını istediği, öğrencinin bu konuda gelişim sergilememesi üzerine ücret karşılığında A.Ç. isimli öğretmenden çocuğunun tuvaletini yaptırmasını istediği anlaşılmıştır. Bu kapsamda eğitim-öğrenim hayatına başlayan öğrencinin bağımsız bir şekilde kişisel ihtiyaçlarını karşılayabilecek durumda olmamasından kaynaklanan birtakım sorunlarda öğretmenin sorumlu tutulmasının ve söz konusu beklentilerin karşılanmamasından dolayı öğretmenin “yetersizlik” ile itham edilmesinin kabul edilemez olduğu değerlendirilmiş olup bu türden bir yaklaşımın öğretmenin mesleki vazifesinin gereklilikleri ile hakkaniyet ilkesi açısından yerinde bir yaklaşımı yansıtmayacağı değerlendirilmiştir.

46. Başvuran veli, çocuğu hakkında yasal mevzuat çerçevesinde akademik ve bilişsel seviyesine uygun BEP yapılmadığını, hazırlanan raporun “kopyala-yapıştır” şeklinde düzenlendiğini, veli olarak kendisinin süreçte yer almadığını, çocuğu takip eden uzmanlarla iletişim kurulmadığını iddia etmişse de çocuğun ihtiyaçları doğrultusunda özel eğitim sınıfına devamının sağlanmasıyla alınacak eğitimin içeriğinin belirlenmesinde Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile öğrencinin bulunduğu eğitim kademesindeki ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde program oluşturulacağı, başvuran velinin çocuğun akademik ve bilişsel gelişimine uygun BEP’i kendisi hazırlayarak sınıf öğretmenine göndermesinin makul düzenleme ilkesinin içeriği ile bağdaşmadığı değerlendirilmiştir.

47. Okul tarafından ve/ya okul içerisinde düzenlenen sosyal etkinliklerde çocuğun yer aldığının sunulan fotoğraflarda görüldüğü, öğretmen eşliğinde katılım sağladığı etkinliklerin fotoğraflarının ve/ya videosunun whatsapp isimli iletişim uygulaması üzerinden veli ile de paylaşıldığı, velinin söz konusu etkinliklerden memnuniyeti mesajlarında ilettiği görülmüş olup öğrencinin söz konusu etkinliklerden dışlandığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmış olup muhatap nezdinde okul içi ve/ya okul dışı sosyal etkinliklere katılımında engelli öğrencinin ötekileştirildiği, kapsayıcı ve içermeci eğitim ilkelerine aykırı davranıldığını düşündürecek herhangi bir bulgu tespit edilememiştir.

48. Bornova İlçe Jandarma Komutanlığının 26/3/2024 tarihli “Koruyucu Tedbir Kararının Onanması” kararında, Ş.K. isimli öğretmenin öğrenci velisi N.B.Ö. isimli şahıs tarafından sürekli iftiralara maruz kaldığı, sürekli ve asılsız olarak şikayet edildiği, şahsın kendisini sürekli takip ettiği, çevresinde bulunan insanlar hakkında bilgi almaya çalıştığı, diğer velilere de kendisi hakkında şikayetçi olması konusunda ısrar ettiği, şahsın meslek hayatını karalamaya çalıştığı beyanıyla şikayetçi olduğu ve başvuran hakkında tedbir kararı istediği, yine aynı okulda müdür olarak görev yapan M.A.’nın ve veli F.Ş.’nin de şikayetçi olduğu, bunun üzerine 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun uyarınca başvuran hakkında 1 ay süre ile koruyucu tedbir kararı verildiği anlaşılmış olup taraflar arasındaki uyuşmazlıkların farklı idari mercilere de intikal ettiği anlaşılmıştır.

49. Yine, anılan kişiler hakkında etkin bir idari soruşturma yürütülmediği iddialarının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmış olup dosya mündeceratında adı geçen kişiler hakkında halihazırda bir inceleme/soruşturma yürütüldüğü; görevin kötüye kullandığına dair iddiaların sübuta ermediği anlaşıldığından adı geçen kişiler hakkında soruşturma izni verilmemesine Kaymakam Oluru ile karar verildiği; başvuran vekilinin talebi doğrultusunda raporun ilgili kısımlarının 4982 sayılı Kanun uyarınca şikayetçi tarafın erişimine açıldığı anlaşılmıştır.

50. Yukarıda yer verilen AİHM ve AYM içtihatlarına göre ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinin kanıtlanması için farklı bir muamelenin varlığı ve bu muamelenin meşru bir gerekçe olmaksızın din, dil, ırk, mezhep, engellilik vb. sebeplere dayandığı makul delillerle ortaya konulmalıdır. Keza 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde yer alan düzenleme uyarınca da başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekmektedir. Somut dosya içeriğine göre; başvuranın oğluna engelliliği nedeniyle ayrımcı muamele yapıldığına dair iddiayı ispata yarayan herhangi bir somut bulgu veya emareye rastlanmamıştır. Bu itibarla başvuranın engellilik temelinde ayrımcılığa uğradığı iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığı ortaya konamadığından ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin yeterli bir kanaat oluşmamıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

8/4/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(Raporlu)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi